

Comisia de
etică

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

Comisia de Etică

Str. Dimitrie Brândză, nr. 1

București 060102

E-mail: integritate@g.unibuc.ro

Sesizările vor fi trimise pe adresa Universitatea din București, Comisia de Etică, Bd. Mihail Kogălniceanu 36-46, București 050107

Raport Comisia de Etică

Acest Raport cuprinde perioada scursă de la prezentarea ultimului Raport și anume iunie 2013 și 2014.

Comisia de Etică își desfășoară activitatea în baza numirii prin dispoziția rectorului Universității din București, validată de Consiliul de Administrație și de Senatul UB. Ea funcționează în baza Legii 1/2011, a documentelor normative universitare (Carta, Codul de Etică, Regulamentul propriu).

COMPONENTĂ

Regulamentul prevede componența din 13 membri. De mai multă vreme, comisia funcționează cu 10 membri. Componența Comisiei a înregistrat fluctuații în perioada de referință prin renunțarea la unii membri, cadre didactice și student, care au fost total absenți. Apeluri făcute către facultăți pentru propunerea de noi membri nu s-au soldat mereu cu succes. De altfel, prevederea din lege care cere gradul de profesor pentru a fi membru al comisiei devine, se vede în practică, foarte restrictivă din două motive: unul, de principiu, preocuparea etică nu credem că e apanajul exclusiv al profesorilor, al doilea, practic: sunt facultăți unde cadrele didactice-profesori sunt deja membri în alte comisii ale UB sau dețin funcții de conducere. Un alt motiv: aproape nimeni nu dorește să contribuie la această activitate. Domeniul eticii și integrității academice ar trebui să fie o preocupare constantă a noastră, a tuturor, nu doar sarcina unei comisii. În continuare, componența actuală a Comisiei:

Prof.univ.dr. Andrei AVRAM (Limbi și Literaturi Străine)

Prof.univ.dr. Ion BĂNȘOIU (Filosofie)

Prof.univ.dr. Adina BERCIU (Litere)

Prof.univ.dr. Ovidiu BOZGAN (Istorie)

Prof.univ.dr. Carmen CHIFIRIUC (Biologie)

Prof.univ.dr. Georgeta GHEBREA (Științe Politice) Vicepreședinte

Prof.univ.dr. Marian POPESCU, (Jurnalism și Științele Comunicării) Președinte

Prof.univ.dr. Vasile PREDĂ (Matematică)

Prof.univ.dr. Tudor ROȘU (Chimie)

Prof.univ.dr. Dumitru SANDU (Sociologie și Asistență Socială) Vicepreședinte

CAZURI

În perioada de referință au fost aduse la cunoștința comisiei 17 cazuri dintre care 15 numai în 2014. La ele se adaugă 2 autosesizări, ambele tot în 2014. În total, Comisia a avut de examinat 19 cazuri. Dintre acestea 3 au fost clasate ca fiind "anonime". Cazurile privesc situații precum: conduita academică (9), plagiat (4), concurs pe post didactic, burse POSDRU, imaginea UB. Sesizările au avut în vedere cadre didactice, doctori care nu sunt cadre didactice, un student, sau departamente și facultăți.

Examinarea și soluționarea acestora au ridicat următoarele probleme:

1. **Termenul foarte scurt de soluționare, 30 de zile.** Dacă legea permite Consiliului Național de Etică să soluționeze un caz în 90 de zile, aceeași lege cere, se pare, UB să o facă în 30 de zile. Comisia nu înțelege - deși Direcția juridică a explicat întrun fel cum e posibil - și nu acceptă această dublă măsură care produce mari dificultăți în rezolvarea sesizărilor. Ținând cont de faptul că 10 zile lucrătoare sunt acordate persoanei sesizate pentru a formula un răspuns, că documentarea, analiza cer ele însele un timp apreciabil, că atingerea cvorumului e, de multe ori, dificil de realizat, Comisia iese din termenul legal de pronunțare și nu mai poate propune sancțiuni, de pildă. Activitatea Comisiei e viciată de această prevedere legală, valabilă în instanță.
2. **Absența unui membru, specialist în domeniul juridic.** Un număr de cazuri implică expertiza în materie legală, mai ales în chestiunile de plagiat și de conduită academică. Deși a cerut în repetate rânduri acest lucru, comisia nu a reușit să obțină de la facultatea de resort o propunere validă. Faptul are consecințe asupra timpului de rezolvare întrucât, după ce Comisia analizează un caz și ajunge la momentul propunerii de soluționare, toată documentația trebuie înaintată Direcției juridice care va face același lucru ca și Comisia astfel încât să poată da avizul pe propunerea Comisiei. Fapt este că nici la această oră Comisia nu are un coleg expert în Drept. De aceea, Comisia va recurge la angajarea unui referent extern atunci când este cazul.
3. **Legislația care discriminează.** Comisia s-a văzut, în câteva rânduri, în situația de a se autosesiza în cazuri de plagiat în care sunt implicate persoane cu funcție de demnitate publică chiar dacă, conform OG 28/2011, art.4.3, sesizările privind aceste persoane sunt analizate numai de Consiliul Național de Etică. Presiunea mediatică, a opiniei publice asupra UB și a Comisiei a fost foarte mare. Comisia salută, de aceea, poziția UB privind un alt act normativ, OUG 94/2014, care conține și o dubioasă prevedere privind renunțarea la titlul de doctor. Comisia constată că, uneori, însăși legislația în domeniu nu contribuie la consolidarea eticii și integrității academice.
4. **Secretariatul.** În bună măsură această activitate o face președintele, cu sprijinul uneia dintre secretare care răspunde competent solicitărilor noastre. Dar volumul lucrărilor de secretariat presupune o activitate mai susținută. Comisia va trebui să beneficieze de un serviciu mai constant, din acest punct de vedere.

Comisia este interesată de susținerea preocupărilor din UB privind consolidarea unei culturi a integrității. Președintele a luat parte la mai multe discuții cu acest subiect, s-a implicat în activități practice când a fost solicitat de către prorectorul responsabil de managementul calității. La fel, a participat la mai multe runde de discuții privind noua Comisie de etică a cercetării, structurarea Biroului de Etică a UB.

Constatăm că volumul de lucru, în actualele condiții, este pentru unele perioade, îngrijorător de mare căci i se cere Comisiei nu numai soluționarea cazurilor, ci și contribuția la reflexia materializată în propuneri sau materiale privind integritatea academică. În marea majoritate a cazurilor, activitatea este asumată de către președinte.

Comisia consideră că, la nivelul facultăților, dincolo de eforturile întreprinse până acum, existența constantă a unor activități în direcția consolidării culturii integrității academice nu ar face decât să dea consistență programatică demersurilor didactice, modalităților de evaluare, eticii relațiilor cadre didactice-studenți, transparenței procesului decizional.

PROPUNERI

- Comisia de Etică va formula **noi propuneri de modificare a Regulamentului** său în vederea validării lor în luna februarie. Ele vor încerca să pună în acord cerințe ale activității sale cu prevederile, uneori disarmonice, ale Cartei și Codului de Etică ale UB.
- Realizarea, în cadrul Consorțiului, a unei întâlniri comune pentru evaluarea practicilor privind etica și integritatea academică, în vederea propunerii unor elemente de legislație care să clarifice și să îmbunătățească cultura integrității academice.
- Având în vedere anumite cazuri, Comisia observă că normele privind folosirea spațiului virtual pentru chestiuni instituționale nu sunt încă reglementate. Vom formula câteva propuneri pentru a fi incluse în Codul de Etică al UB.
- Comisia susține un eventual demers al UB privind publicarea pe site a tezelor de doctorat. Cazurile publice de plagiat au avut și au, din păcate, alături de ordonanța ministerului privind retragerea titlului de doctor, un efect sesizabil de decredibilizare a studiilor doctorale.

PLAN

- Comisia își propune să evalueze și să facă propuneri privind Codul de etică al UB în condițiile actualei Carte și a legislației privind învățământul universitar.
- Comisia își propune să facă funcțională pagina proprie deschisă deja pe site-ul UB.

TRANSPARENȚA

Comisia examinează sesizări primite prin Registratura UB sau se autosesizează atunci când cazurile sunt deja de notorietate publică. Cum acestea din urmă privesc, până acum, numai demnitari, media și opinia publică le-au atribuit și o conotație politică. Comisia nu poate împiedica această atribuire cu care nu are nimic în comun. Lucrările Comisiei nu au avut și nici nu au în vedere acest aspect.

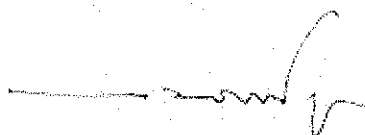
Comisia nu face publice celelalte cazuri. Atunci când este propusă o sancțiune sau este formulat un punct de vedere (în situațiile în care Comisia nu a reușit pronunțarea în termenul legal), acestea sunt aduse la cunoștința celor implicați prin adrese expediate prin Registratura UB. Conducerile facultăților decid dacă vor aduce la cunoștința propriului consiliu profesoral cele comunicate.

CONCLUZII

- Comisia de Etică a UB funcționează întrun cadru legal și normativ perfectibil.
- Comisia reușește cu dificultate sau deloc să soluționeze unele cazuri în termenul legal de 30 de zile. Efortul colegilor membri ai Comisiei care se implică este cu atât mai mult de salutat.
- Comisia are nevoie de expertiză juridică și de un secretariat cu activitate normată oficial.
- Comisia mulțumește colegilor și colegelor cu funcții de conducere la nivelul facultăților care au răspuns cu amabilitate și eficient solicitărilor noastre.
- Comisia s-a bucurat de sprijinul conducerii UB, al serviciilor și departamentelor UB oricând a avut nevoie, fapt pentru care le mulțumește.

Prof.univ.dr. Marian Popescu

Președintele Comisiei de Etică

16.01.2015